

УДК 657.6:658.1

Меліхова Т.О., к.е.н.
доцент кафедри обліку та аудиту
Новосьолова К.О.
Запорізька державна інженерна академія

ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ З МЕТОЮ ЗМІЦНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Меліхова Т.О., Новосьолова К.О. Документування обліку розрахунків з покупцями з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства. У статті розглянуто напрямки удосконалення документування обліку розрахунків з покупцями з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства. Представлено схему документообігу розрахунків з покупцями на підприємстві, оперограми податкової накладної, рахунка - фактури, договору.

Мелихова Т.О., Новосёлова Е.О. Документирование учёта расчётов с покупателями с целью укрепления информационной безопасности предприятия. В статье рассмотрены направления усовершенствования документирования учета расчетов с покупателями с целью укрепления информационной безопасности предприятия. Представлена схема документооборота расчетов с покупателями на предприятии, оперограммы налоговой накладной, счёта - фактуры, договора.

Melikhova T.O., Novoselova K.O. Documents of account stock-taking with buyers with the aim to reinforce of informational security of enterprises. Documents of account stock-taking with buyers with the aim to reinforce of informational security of enterprises were improved in the article. Schemes are formed scheme of documents account turnover with buyers on enterprises and others.

Вступ. У сучасних умовах вирішальну роль відіграє налагоджена робота підприємства з клієнтами, яка не можлива без належної організації документообігу розрахунків з покупцями. Удосконалення процесу документування обліку розрахунків з покупцями дозволить прискорити операції з відвантаження товарів та надання послуг. Існуюча система документообігу розрахунків з покупцями є досить громіздкою й не врегульованою, проте досконало розроблена облікова політика дасть змогу вирішити це питання.

Документування обліку розрахунків з покупцями є невід'ємним елементом процесу якісного та оперативного управління підприємством. Без контролю за процесом документообігу розрахунків з покупцями не можливе налагоджене управління підприємством, оскільки відбувається порушення ритмічності в процесі реалізації, що призводить до уповільнення обігу оборотних засобів або оприбуткування матеріалів, не в повній мірі контролюються дії матеріально-відповідальних осіб. Така негативна тенденція

призводить до загрози підриву інформаційної безпеки та зменшення прибутку підприємства.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми розробки документування обліку розглядаються в працях видатних вітчизняних науковців: Ф. Бутинеця, Г. Кіма, І. Сахарцевої, В. Сопка, Н. Ткаченко та ін.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Серед опублікованих робіт недостатньо досліджено та викладено питання документування обліку розрахунків з покупцями на підприємстві для формування інформаційної безпеки, тому цей напрямок підлягає подальшій розробці, вивченню та удосконаленню.

Постановка завдання

Удосконалити документування обліку розрахунків з покупцями з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства.

Результати: Перед бухгалтером підприємства стоїть завдання, по-перше, здійснювати контроль за оплатою відвантаженої продукції, по-друге - контролювати надходження документів щодо погашення авансу за рахунок наступних поставок. Контроль за надходженням документів є важливим елементом організації обліку. Відсутність документів за деякими операціями обумовлено різними причинами, головним чином відсутністю контролю чи його недостатністю за надходженням первинної документації чи безвідповідальним відношенням працівників до своїх функціональних обов'язків. Всі ці причини залежать від наявної системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві, від дотримання посадових інструкцій, від графіків документообігу.

Під час значного циклу проходження документа від моменту його виписки постачальником до моменту реєстрації та обліку в замовника зростає ризик несвоєчасності та неповноти відображення даних у поточному обліку. Зрозуміло, чим більший цикл документообігу, тим більша ймовірність втрати документа.

Тому раціональною, на наш погляд буде схема документообігу розрахунку з покупцями представлена на рисунку 1.

Документообіг розрахунків з покупцями – це раціонально організована система створення, перевірки, обробки та здачі в архів первинних документів обліку, якість ведення якої характеризується застосуванням підприємством оперограм (табл. 1 – 3) та графіків документообігу.

При великому обороті діяльності підприємства втрата документів значно ускладнює роботу бухгалтера, змушуючи його постійно контролювати надходження втрачених документів. Так, спочатку треба зробити вибірку з оборотної відомості щодо такої нестачі, потім з'ясувати причину її виникнення, опитати відповідальних осіб про відсутні документи, повідомити контрагентів, а через деякий час перевірити надходження документів, щодо яких було зроблено запит. Спотворення суми дебіторської заборгованості при розрахунках з покупцями робить неможливим реальний аналіз діяльності підприємства.

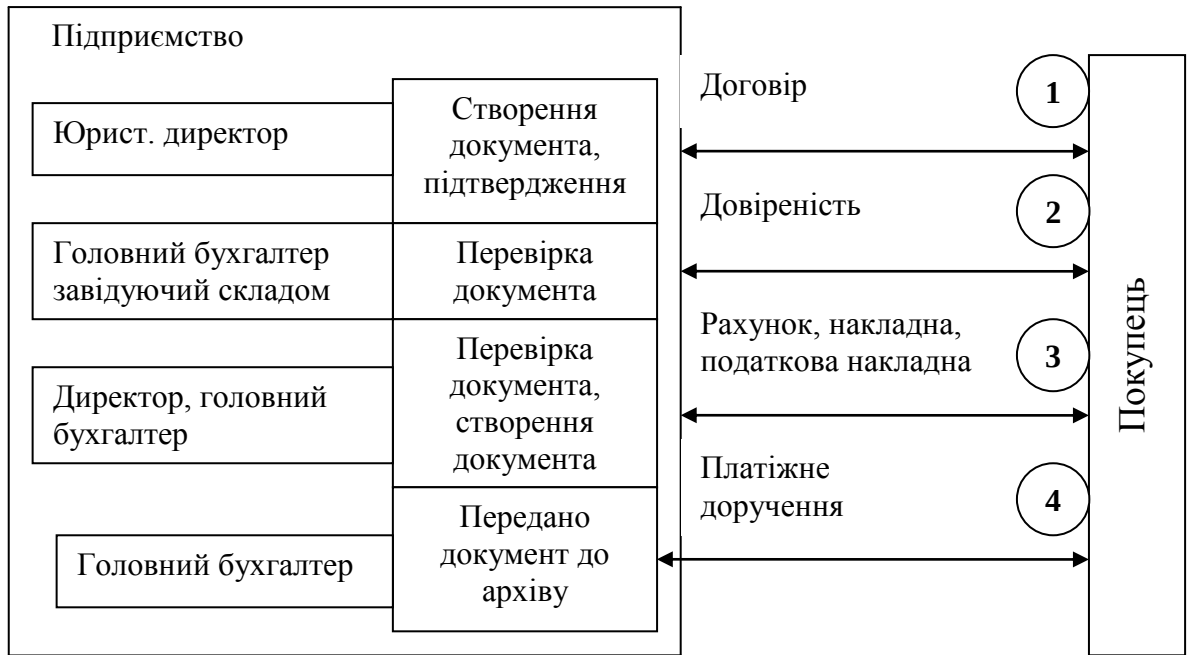


Рисунок 1 - Схема документообігу розрахунків з покупцями на підприємстві

Таблиця 1 - Оперограма податкової накладної

Подія	Бухгалтер	Керівник	Довірена особа від підприємства покупця	Склад покупця
Складання накладної	○			
Затвердження правильності накладної		○		
Доставка товарно-матеріальних цінностей			○	
Отримання й фактична перевірка ТМЦ				○

Таблиця 2 - Оперограма договору з покупцем

Подія	Юрист	Керівник		Головний бухгалтер	Бухгалтерія	
		під-ва	покупця		під-ва	покупця
Складання проекту договору	○					
Укладання договору		○	○			
Передача до виконання				○		
Кінцеве отримання та зберігання					○	○

Таблиця 3 - Оперограма рахунка-фактури

Подія	Бухгалтер підприємства	Керівник підприємства	Довірена особа від підприємства покупця	Бухгалтерія	
				підприємства	покупця
Складання та виписка рахунка, його затвердження	○				
Затвердження правильності рахунка		○			
Передача рахунка-фактури			○		
Проведення оплати за наданим рахунком через банк				○	○

Висновки: Процес удосконалення документування обліку розрахунків з покупцями, на відміну від традиційного повинен враховувати: схему документообігу розрахунків з покупцями на підприємстві, оперограми податкової накладної, рахунка-фактури, договору. Довгий цикл документообігу у розрахунках з покупцями може спричинити втрату первинних документів, що значно ускладнює роботу бухгалтерської служби підприємства. У зв'язку з цим слід застосувати раціональний документообіг розрахунків з покупцями, що забезпечить стабільність роботи бухгалтерії підприємства.

Список літератури:

1. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / Ф.Ф. Бутинець, О.В.Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулепова; 2-е вид., доп. і перероб. - Житомир: ЖІТІ, 2001. - 576 с.

Ключові слова: документування обліку, розрахунки з покупцями, інформаційна безпека підприємства, документообіг, оперограма.

Ключевые слова: документирование учета, расчеты с покупателями, информационная безопасность предприятия, документооборот, оперограмма.

Key words: account documents, accounts with buyers, informational security of enterprises, documents turnover.